

Wprowadzenie

Kolejny tom „Studiów Politologicznych” poświęcony jest teoretycznym i praktycznym aspektom bezpieczeństwa państwa. Czytelnik znajdzie w nim teksty autorstwa Ryszarda Zięby, Tomasza R. Aleksandrowicza, Tomasza Pawłuszki, Marka Madeja, Agnieszki Leguckiej, Agaty Włodkowskiej-Bagan, Andrzeja Misiuka, Magdaleny Dobrowolskiej-Opały, Michała Brzezińskiego, Anny Sroki, Katarzyny Trofimowicz-Kalinowskiej oraz Remigiusza Rosickiego. Ich treść obejmuje problematykę współczesnego bezpieczeństwa, oddając jej złożoność oraz zmienność.

Prezentowany zbiór artykułów otwiera tekst Ryszarda Zięby (Uniwersytet Warszawski) poświęcony neorealistycznemu ujęciu teorii bezpieczeństwa państwa, szczególnie przydatnemu w analizowaniu bezpieczeństwa państw oraz bezpieczeństwa międzynarodowego w warunkach dokonującej się obecnie rekonfiguracji ładu międzynarodowego. W artykule Tomasza R. Aleksandrowicza (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie), dotyczącym bezpieczeństwa informacyjnego państwa, przedstawiono atrybuty oraz funkcje informacji. Zwrócono również uwagę na nierozłączność pojęcia bezpieczeństwa informacyjnego państwa z walką informacyjną. Związek ten wymaga posiadania przez państwo zdolności defensywnych (ochrona własnych zasobów i systemów informacyjnych), jak też ofensywnych (zdolność do prowadzenia własnych operacji informacyjnych i dezinformacyjnych). Następny tekst został napisany przez Tomasza Pawłuskę (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) i dotyczy *Narodowego Programu Foresight Polska 2020*, który opracowano w celu zaprojektowania scenariuszy działania i modernizacji państwa w kontekście prognoz rozwoju technologii i gospodarki do roku 2020. Artykuł skupia się na sposobie, w jaki ujęto w tym interesującym dokumencie problem bezpieczeństwa państwa. Opracowanie Marka Madeja (Uniwersytet Warszawski) podejmuje problem rozkładu obciążeń państw członkowskich NATO. Przedstawiono w nim główne koncepcje wyjaśniające mechanizmy tworzenia się wzorców rozkładu obciążeń oraz trudności z wypracowaniem narzędzi pomiaru kosztów i korzyści wynikających z uczestnictwa w sojuszu. Omówiono ponadto działania

państw NATO służące zmianie dotychczasowego rozkładu obciążeń, będące reakcją na ewolucję sytuacji geostrategicznej po 2014 r. W artykule Agnieszki Leguckiej (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych; Akademia Vistula) przedmiotem analizy jest dylemat bezpieczeństwa w stosunkach polsko-rosyjskich po 2014 r., tj. po wybuchu konfliktu na wschodniej Ukrainie. W tekście ukazano obszary, w których występuje „efekt spirali”, prowadzący oba państwa do pogorszenia ich bezpieczeństwa oraz do międzynarodowej i regionalnej destabilizacji. Problematykę wschodnią podejmuje również Agata Włodkowska-Bagan (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach). Jej opracowanie poświęcone jest rosyjskiej ofensywie propagandowej prowadzonej wobec Ukrainy. Ofensywa ta, zdaniem autorki, realizowana jest za pomocą zróżnicowanych środków, jak koncepcja „rosyjskiego świata”, technika kreowania wrogów lub tworzenie własnej narracji. Tekst Andrzeja Misiuka i Magdaleny Dobrowolskiej-Opały (Uniwersytet Warszawski) wskazuje na sposób w jaki ustawodawca określa warunki zapewniające bezpieczeństwo imprez masowych wobec wyzwań związanych z zagrożeniami o charakterze terrorystycznym. Jego treść konfrontuje przepisy ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy o Policji z potrzebami organizatorów w zakresie przygotowania oraz reagowania na zamachy terrorystyczne. W artykule autorstwa Michała Brzezińskiego (Uniwersytet Warszawski) weryfikuje się powszechnie przyjmowany pogląd, według którego związek łączący stan wojenny z wojną i zagrożeniami zewnętrznymi jest wystarczający dla odróżnienia tego stanu od pozostałych stanów nadzwyczajnych. Zamiast niego wskazuje się na uprawnienia przyznawane siłom zbrojnym, w szczególności na ich relację z władzami cywilnymi na obszarze państwa, gdzie prowadzone są działania militarne. Opracowanie Anny Sroki i Katarzyny Trofimowicz-Kalinowskiej (Uniwersytet Warszawski) dotyczy zagadnienia radykalizmu politycznego i terroryzmu w strategiach bezpieczeństwa Polski i Hiszpanii po 2001 r. Jego treść odnosi się do wpływu zagrożeń związanych z radykalizmem politycznym i terroryzmem na strategie bezpieczeństwa oraz zmian tych dokumentów pod wpływem czynników zewnętrznych i wewnętrznych. Ostatni z prezentowanych tekstów został napisany w języku angielskim przez Remigiusza Rosickiego (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Podjęte w nim zagadnienie bezpieczeństwa informacji zostało przedstawione na przykładzie przestępstwa szpiegostwa, które przeanalizowano na podstawie zarówno polskich, jak i szwedzkich regulacji z zakresu prawa karnego materialnego.

Mamy nadzieję, że zaprezentowane artykuły spotkają się z życzliwym przyjęciem. Sądzymy, że wynikająca z nich różnorodność podejmowanej problematyki bezpieczeństwa pozwoli Czytelnikowi na odnalezienie interesujących go treści.

Tradycyjnie, oprócz przedstawionych tekstów, polecamy również publikacje z działu „Varia”, które dotyczą innych zagadnień o charakterze politologicznym.

Życzymy interesującej lektury.

Aleksandra Gasztold, Michał Brzeziński